

NVB Reactie op het implementatiebesluit registratie UBO

De Nederlandse Vereniging van Banken (“NVB”) heeft met belangstelling kennis genomen van het concept implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten en heeft hierop 2 opmerkingen.

Opmerking 1: Art. 30

De NVB heeft eerder gereageerd op het wetsvoorstel UBO-register dat momenteel nog ter behandeling in de Tweede Kamer ligt.

Een van de NVB kritiekpunten op dit voorstel is dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen de bevoegde autoriteiten (die toegang tot alle informatie over de UBO krijgen) en banken die maar een beperkte set van informatie krijgen. Dit ondanks de wettelijke verplichting die banken hebben om deze gegevens wel op te vragen.

Positief is het daarom dat in het voorliggende implementatiebesluit - anders dan in het concept UBO-register - banken, financiële ondernemingen en notarissen wel gelijk worden gesteld aan bevoegde autoriteiten als het gaat om het afschermen van gegevens.

De overheid kan toestaan om gegevens af te schermen als er 1) een onevenredig risico is op fraude, ontvoering e.d. en 2) bij minderjarigen of handelingsonbekwaamheid.

Overeenkomstig de Europese richtlijn geldt de afscherming niet voor bevoegde autoriteiten, de FIU, banken en andere financiële instellingen en notarissen.

De NVB stelt voor dit principe ook toe te passen op het UBO-register en ten aanzien van de toegang tot de UBO-gegevens geen onderscheid te maken tussen bevoegde autoriteiten en banken.

Ter informatie is het NVB position paper, zoals opgesteld voor de rondetafelbijeenkomst van 22 mei jl. in de Tweede Kamer over het UBO-register, bijgevoegd.

Opmerking 2: Art. 35b

Met het nieuwe artikel 35b zijn enerzijds de bandbreedtes vastgesteld waarin het economisch belang van een UBO wordt uitgedrukt en anderzijds de categorieën documentatie weergegeven ter onderbouwing van het economisch belang.

Het is onduidelijk hoe te handelen indien er een UBO is op basis van uitsluitend zeggenschap (die dus geen eigendom heeft). Kan deze dan worden vastgelegd zonder dat er een bandbreedte moet worden opgegeven?

Als het bestuur als UBO wordt aangemerkt, staat namelijk expliciet vermeld dat dit niet hoeft:

“Bij de opgave van de UBO’s dient de entiteit aan te geven binnen welke bandbreedte een UBO valt. In het geval geen UBO op basis van eigendom of zeggenschap geïdentificeerd kan worden en derhalve het bestuur als UBO wordt opgenomen, hoeft geen bandbreedte aangegeven te worden.”

De NVB stelt voor dit punt nader te verduidelijken.

Uiteraard zijn wij graag bereid om deze schriftelijke reactie toe te lichten.

Contactpersoon hiervoor is: Yvonne Willemsen (willemsen@nvb.nl) of tel: 020-5502832.

POSITION PAPER

Betrouwbaar UBO register essentieel voor aanpak witwassen en terrorismefinanciering

Een betrouwbaar en actueel UBO-register kan een belangrijk wapen vormen in de strijd tegen witwassen, terrorismefinanciering en fraude. Nederlandse banken zijn dan ook een groot voorstander van zo'n register. Maar doordat banken in het huidige wetsvoorstel geen toegang krijgen tot alle relevante gegevens én niet kunnen vertrouwen op de juistheid van de gegevens, helpt het register banken niet in de aanpak van witwassen en terrorismefinanciering. Dat is een gemiste kans.

De Nederlandse Vereniging van Banken heeft daarom in haar consultatiereactie op het wetsvoorstel een aantal concrete voorstellen gedaan die er voor kunnen zorgen dat het register ook daadwerkelijk bijdraagt aan het tegengaan van financieel economische criminaliteit.

https://www.nvb.nl/Media/document/001695_nvb-reactie-op-wetsvoorstel-ubo-register.pdf

De belangrijkste drie voorstellen vindt u hieronder:

- **Om witwassen, financiering van terrorisme en fraude effectief te bestrijden is het van belang dat financiële instellingen, gezien hun poortwachtersfunctie, toegang krijgen tot alle informatie uit het UBO-register die zij nodig hebben om hun wettelijke taak uit te oefenen. Dus ook de volledige geboortedata (dag, plaats en land).**
- **Het UBO-register dient betrouwbaar en actueel te worden en te blijven. Een stevige controlefunctie van het Bureau Economische Handhaving is daarbij essentieel.**
- **Financiële instellingen zouden conform de EU-richtlijn moeten kunnen vertrouwen op de informatie uit het UBO-register, tenzij er sprake is van een hoog risico op witwassen of financieren van terrorisme.**

Volledige toegang

Om te voorkomen dat criminelen zich achter vennootschapsrechtelijke structuren kunnen verschuilen is het essentieel om te beschikken over actuele informatie over de uiteindelijke begunstigde van een bedrijf. De Europese Unie verplicht haar lidstaten daarom in de 4^e anti witwas richtlijn om adequate, accurate en actuele informatie over de uiteindelijke begunstigten van bedrijven te verzamelen in een register. Opsporingsinstanties, maar bijvoorbeeld ook banken in hun rol als poortwachter, kunnen die informatie vervolgens gebruiken om witwassen en fraude tegen te gaan. De Nederlandse wetgever heeft er in het huidige wetsvoorstel echter voor gekozen om meldplichtige instellingen, waaronder banken slechts deels toegang te geven tot de informatie uit het register. De banken hebben evenwel gezien hun poortwachtersfunctie een speciale rol bij het voorkomen van witwassen en terrorisme financiering. Om op een efficiënte wijze aan bijvoorbeeld de sanctiewet en het screenen van namen tegen sanctielijsten te kunnen voldoen, is het nodig dat de banken ook toegang hebben tot gegevens over de geboorteplaats, -land en -dag in plaats van alleen maar de maand en het jaar van geboorte. Als banken geen toegang krijgen tot deze noodzakelijke gegevens dan zullen ze deze gegevens alsnog bij de klant moeten opvragen, waardoor het register zijn nut voor een groot deel verliest.

Betrouwbaar en actueel

Het nut van een UBO-register staat of valt bij de betrouwbaarheid van de informatie. Het is daarom van groot belang dat gecontroleerd wordt of rechtspersonen hun registratieplicht nakomen en dat de gegevens actueel gehouden worden, bijvoorbeeld door de verplichting op te nemen dat rechtspersonen jaarlijks de UBO-gegevens moeten actualiseren bij het deponeren van hun jaarcijfers. Een stevige controlefunctie van het Bureau Economische Handhaving is daarbij essentieel. Financiële instellingen zouden conform de EU-richtlijn moeten kunnen vertrouwen op de informatie uit het UBO-register, tenzij er sprake is van een hoog risico op witwassen of financieren van terrorisme.

In de huidige praktijk vragen banken aan de vennootschap een schriftelijke UBO-verklaring, zowel bij het klant worden, als bij periodieke reviews. Dit is een bewerkelijk proces, zowel voor de klant als de bank. Een actueel en betrouwbaar UBO register zou deze eigen verklaring moeten vervangen zodat banken de hun capaciteit meer risicogericht kunnen inzetten om witwassen op te sporen. Deze efficiëntere bestrijding van witwassen zou verder kunnen worden vergroot als organisaties die een laag risico op witwassen kennen (zoals kerkgenootschappen en vereniging van eigenaren) niet alleen worden uitgezonderd van de registratieplicht in het UBO-register maar ook worden vrijgesteld van de Wwft-verplichting om hun UBO-gegevens aan de bank door te geven. Bijkomend voordeel van een actueel en betrouwbaar UBO register is dat dit voor bedrijven aanzienlijk minder administratieve lasten met zich meebrengt omdat zij hun gegevens slechts een keer aan het register doorgeven en niet ook nog eens aan alle banken waar zij klant zijn.

Tot slot

Financiële instellingen zijn er van overtuigd dat een betrouwbaar en actueel UBO-register essentieel is in de aanpak van financieel economische criminaliteit. Net als opsporingsdiensten en de FIU zouden banken, als poortwachters van het financiële stelsel, toegang tot alle noodzakelijke gegevens in het UBO-register moeten krijgen. Dat is ook de achtergrond van de Europese richtlijn. Het zou een gemiste kans zijn als wij dat in Nederland halfslachtig invoeren.

Contactinformatie

Nederlandse Vereniging van Banken
Yvonne Willemsen
Hoofd Veiligheidszaken